

Implementarea analizei necesităților și validarea învățării non-formale și informale (VINFI)

Informație cadru

Proiectul realizat de Fundația Europeană pentru Formare Profesională (ETF) începând cu 2009 în Republica Moldova este parte componentă a programului Parteneriatul de Mobilitate, care are drept scop stabilirea mecanismelor de migrare legală dintre Moldova și UE. Obiectivul principal al proiectului ETF constă în asigurarea transparenței competențelor solicitate pe piața muncii și sporirea calității calificărilor deținute de migrații din Moldova.

În cadrul etapei a doua a proiectului, martie 2011 – martie 2012, ETF a continuat activitățile în domeniul definirii și recunoașterii calificărilor prin promovarea metodologiei naționale de elaborare a standardelor ocupaționale și prin inițierea discuțiilor privind metodologia de validare a învățării non-formale și informale. În limitele proiectului ETF, IFCP a fost solicitat să efectueze o analiză a necesităților de calificare în 2 sectoare economice, pentru 4-5 ocupații identificate a fi drept prioritare de către ANOFM, în baza prognozei pieței muncii pentru anul 2011. Analiza urma să fie efectuată în strânsă colaborare și cu participarea partenerilor sociali din cele două sectoare, dar și cu contribuția, în măsura posibilităților, a cadrului pedagogic din școlile profesionale.

Activitatea IFCP a fost facilitată de ultimele elaborări în domeniu și anume, de aprobarea în decembrie 2011 a metodologiei de elaborare a standardelor ocupaționale prin intermediul căreia etapele procedurale ale analizei ocupaționale au fost clarificate și strict reglementate. Aceasta a servit drept platformă legală pentru activitățile efectuate în cadrul angajamentului asumat, a sporit suportul și gradul de implicare a partenerilor sociali.

Mai mult decât atât, partenerii naționali implicați în proiectul ETF au elaborat o Concepție pentru VINFI, care pe parcursul anului 2012 a fost pusă în discuții de către autorități. În acest context, IFCP i s-a atribuit sarcina de a contribui la crearea unui sistem VINFI cu anumite elemente constitutive precum ar fi programe de formare „a actorilor” cheie implicați în proces, baze de date a potențialelor consilieri și evaluatori, candidați VINFI etc.

Procesul de implementare

Această intervenție și-a propus două direcții de activitate: analiza necesităților de calificare în 2 sectoare economice și elaborarea unor instrumente importante pentru constituirea unui sistem VINFI în Republica Moldova. Implementarea activităților de proiect s-a desfășurat în perioada mai 2011 – martie 2012.

Etapele de realizare

Pentru componenta ce ține de analiza necesităților de calificare, echipa IFCP a consultat Barometrul Profesiilor 2011 pentru a identifica, în colaborare cu comitetele sectoriale în construcții și agricultură și industria alimentară, 4 meserii vast solicitate pe piața muncii. În rezultatul discuțiilor purtate cu comitetele, au fost selectate meseriile *cofetar*, *viticultor*, *zugrav* și *lăcătuș-instalator tehnică sanitară*. Experții IFCP au actualizat analizele ocupaționale existente pentru *cofetar* și *zugrav*, deoarece acestea necesitau o confirmare suplimentară din partea agenților economici precum că întrunesc cerințele pieței muncii la moment, deoarece fuseseră elaborate în 2006 și respectiv 2008. În aceeași ordine de idei, IFCP a confirmat relevanța și caracterul complet al profilului ocupațional pentru *lăcătuș-instalator tehnică sanitară*, elaborat în 2011.

Profilul ocupațional pentru *viticultor* a fost elaborat în noiembrie 2011. Toate cele 4 analize ocupaționale au fost supuse unui proces de verificare în circa 7-15 întreprinderi fiecare și apoi au fost validate de comitetele sectoriale conform procedurii prevăzute în metodologia de elaborare a standardelor ocupaționale.

Pentru componenta VINFI a proiectului, echipa de experți au efectuat traduceri și adaptări atât a Instrucțiunilor și Principiilor UE de Validare Învățării Non-Formale și Informale cât și a profilurilor ocupaționale *Consilier VINFI* și *Evaluator VINFI*. Adicional, experții au revizuit și finalizat versiunea existentă în română a Procesului Torino 2010.

În cadrul proiectului au fost elaborate 3 baze de date: 1 bază de date cu potențiali *consilieri* și *evaluatori VINFI* (4 sectoare economice, 55 intrări), 1 bază de date a întreprinderilor disponibile să găzduiască activități de evaluare a competențelor obținute non-formal (11 intrări) și 1 bază de date, compilată în colaborare cu Organizația Internațională a Migrației, a migrantilor reveniți în țară și interesați în experiența VINFI (35 intrări).

Echipa IFCP a elaborat programe de formare pentru *consilieri* și *evaluatori VINFI*, pe care le-au pilotat cu 10 persoane, incluse în baza de date a potențialelor *consilieri* și *evaluatori VINFI*, într-un training de 2 zile. Experții responsabili de proiect au raportat asupra activităților desfășurate și rezultatelor obținute în ședințele Grupului de Referință și Dialog Politic din mai 24, 2011 și februarie 17, 2012.

Probleme apărute pe parcurs și soluțiile pentru acestea

Singura problemă cu care s-a confruntat echipa de experți a constat în faptul că la elaborarea și implementarea programelor de formare pentru *consilier* și *evaluator VINFI* partenerii naționali nu au venit cu contribuții la nivelul așteptărilor echipei de implementare a proiectului. O explicație plauzibilă poate consta în faptul că conceptul VINFI este unul nou pentru Republica Moldova, iar viziunea asupra unui sistem VINFI este încă la etapa de idee, care urmează a fi materializată în timp. Astfel, experții IFCP s-au bazat, în mare parte, pe profilurile ocupaționale disponibile, pe propriul „know-how” și pe resursele de pe internet pentru a proiecta un program de formare relevant, interesant, concis și a genera materiale de suport accesibile tuturor și în același timp cu o arie largă de acoperire. S-a pus accent și pe diversitate metodelor de formare pentru a provoca și menține interesul participanților și a le confirma expectanțele inițiale. Impresia participanților asupra trainingului a fost în general pozitivă, cu recomandări de a aloca mai mult timp discutării procedurilor și termenilor noi.

Sugestii de îmbunătățire

Singura sugestie ar fi să se realizeze trainingul de formare a *consilierilor* și *evaluatorilor VINFI* într-un tempo mai lent (3 zile) pentru a crea cât mai multe ocazii de a discuta aspectele de noutate și necesitățile pe care le aduce sistemul VINFI și a reflecta asupra efectelor imediate, de termen mediu și lung asupra instituțiilor implicate în proces. Înțelegerea și deciziile de comun acord asupra modului de funcționare a unui sistem VINFI în Republica Moldova este un aspect critic la moment astfel încât să se poate merge mai departe într-un mod concret și agreat de toate părțile interesate.